

"חסדי יהודה"

ע"ש מו"ר חכם יהודה מועלם זצוק"ל

חידושים ופנינים מספרו הקדוש "דרש יהודה" על התורה

פרשת ואתחנן - שבת נחמו י"א אב תש"פ

עיר	כניסת שבת	צאת שבת	רבינו ת"ם
ירושלים	7:00	8:18	9:02
תל אביב	7:16	8:18	8:59
חיפה	7:08	8:19	9:01
באר שבע	7:16	8:16	9:01

**השבוע העלון מוקדש
לעילוי נשמת
ר' שלמה סאליים
בן רחל ז"ל**
להנצחות והקדשות:
02-65-11-234
052-7190115

להנצחות:

לע"נ: שושנה בת בטיו, בוזגלו בן
פרחיה, סוניה בת ריאון.
לרפ"ש: יונה בן ויקטוריה, הרב
אפרים חי בן אסתר, שרה בת
כוכבה.
לזרע קודש בר קיימא: מלכה בת
שמחה ויצחק יונתן בן אסתר.
לזיווג הגון: ירון אליה בן רינה,
אנג'לה אילה בת בלה.
לכל הישועות: נועם בן לוי, שירה
בת לוי, אליה בן לוי, לובה בת חוה,
בלה בת לובה, סוזנה בת בלה -
לידה קלה, דוד בן בלה - שישתחרר
מבית האסורים.

הבדיל ביניהם, יום אחד פרצה שריפה בבית וכילתה את הבית ואת הרהיטים שבו, והגוי היה בוכה איך נשרף ביתו וכל עמלו, אבל הגאון היה שליו ושמח התפלא הגוי ושאל: מה אתה לא מצטער?! אמר לו: אתה נשרף לך עם הבית גם האלהים שלך - הפסל, אז מה תעשה?! אבל אני אמנם נשרף ביתי, אבל יש לי אבא בשמיים שאני יכול לבקש ממנו בית ורהיטים אחרים והוא יתן לי - ואפילו יותר טוב ממה שהיה! א"כ אין לי שום סיבה להצטער על כל מה שקורה לי.

"וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת"
(ד' ל"ט)

רבינו יוסף חיים ע"ה אומר שיש כאן רמז בפסוק לעניין הזה שיש אדם שמתעצל בעבודת ה' שרואה שיש הרבה שפחותים וגרועים ממנו ואומר ב"ה אני יותר טוב מהרבה אחרים ואני יכול להסתפק במדרגה שלי ולא צריך להתאמץ ולעשות יותר, אבל לגבי העוה"ז זה לא כך - הוא לא אומר הרי יש הרבה אנשים שיש להם ממון פחות ממני ולמה לי לטרוח להרויח עוד? אלא הוא טורח להשיג ככל יכולתו! וא"כ הוא סותר את עצמו וטענתו מופרכת. וע"ז בא הפסוק ואומר אדרבא צריך להיות ההפך: "בשמים ממעל" - במה שנוגע לרוחניות שהם ענייני השמים לא יסתפק במועט, אלא שיהיה לו 'קנאת סופרים תרבה חכמה' ויסתכל על אלו שגדולים ממנו וישאף להיות כמוהם, אבל "ועל הארץ מתחת" - בענייני הארץ והם הדברים הגשמיים יסתכל "מתחת" - על אלו שפחותים ממנו ולא ירבה תאוותו כל הזמן להוסיף עוד, אלא יסתפק במה שיש לו.

"כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כה' אלוהינו בכל קראנו אליו" (ד' ז')
א. הקב"ה מקבל את כל התפילות, וכמו שכתוב "כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כה' אלקים בכל קראנו אליו", ומצינו אצל לאה שהיו עיניה רכות שלא רצתה ליפול בגורלו של עשיו [ואומר המדרש (בראשית רבא פרשה ע' ט"ז) 'מהו רכות? רכות מבכיה, שהיו אומרים כך היו התנאים הגדולה לגדול והקטנה לקטן, והייתה בוכה ואומרת יהי רצון שלא אפול בגורלו של רשע, אמר רב הונא קשה היא התפילה שביטלה את הגזירה, ולא עוד שקדמה לאחותה']
וכדי שלא תלך בכייתה לחינם ה' עשה ליעקב ההיפך מיצחק - שאצל יצחק האשה באה אליו, ואילו ביעקב הוא הלך לאשה וע"כ לאה נהייתה אשתו, א"כ כמה אנחנו צריכים לשמוח שיש לנו אבא בשמיים שדואג לכל צורכינו ושומע לתפילתינו, ועלינו להדבק בדרכיו ולבטוח בו.

ב. יש מעשה בגמ' (ירושלמי ברכות פ"ט ה"א) בספינה אחת שהפליגה בים והיו עליה עובדי אלילים וילד יהודי, יום אחד היה סערה גדולה בים והספינה הטלטלה מצד לצד וחישבה להשבר, העובדי אלילים התפללו כל אחד לאליל שלו ולא נרגעה הסערה, וכשראו שהאלילים לא עוזרים להם כלום ביקשו מהילד היהודי שיתפלל לאלקים שלו, מיד קם הילד והתפלל לה' והקב"ה קיבל את תפילתו והים נח מזעפו, וכשהגיעו לחוף מבטחים אמרו לו בא נרד ונטייל בעיר ונקנה דברים להמשך הנסיעה, אמר להם תעזבו עני ועלוב שכמותי, אמרו לו מי עני ועלוב אם לא אנחנו שהאלהים שלנו לא שוה כלום, ואתה בכל מקום שאתה הולך ה' אתך ועונה לך בכל מקום שאתה נמצא.

ג. וכן מסופר על גאון אחד שהיה גר בשכנות עם גוי נוצרי ורק קיר

אורחות חיים בפרשה הרב משולם כהן שליט"א

מתפילות משה יתעורר לבנו לבקש על גאולתו

תפילתו שחישב לו הקב"ה כאילו נכנס לארץ וקיים כל מצוות התלויות בארץ. וכתב המהרש"א (חידושי אגדות שם) שחז"ל למדו כן ממה שאמר לו "רב לך", דהיינו "רב" טוב הצפון לצדיקים שאתה מבקש "לך" - יהיה לך, עיי"ש.

ולא רק זאת אלא שאמר לו הקב"ה (דברים שם פס' כז) "עלה ראש הפסגה ושא עינך ימה וצפונה ותימנה ומזרחה וראה בעיניך כי לא תעבור את הירדן הזה", שהועילה לו תפילתו שאמר "אעברה נא ואראה", שאמנם להכנס לא נכנס, אולם זכה לראותה. וכפי שביאר האור החיים הקדוש (שם).

ואף הועילה תפילתו לדורות, וכמו שכתב בספר אמרי מנחם (פרשת ואתחנן) שזה רמז תיקוני הזוהר (דף קיד ע"א) דאתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא, יעו"ש. שבכלל התפשטות משה בכל דור ודור בפרט אצל מנהיגי הדור גדולי התורה, יש כח התפשטות של תפילותיו שעומדים לדורי דורות, וכן תפילה זו על כניסת הארץ הועילה לדורי דורות. ומי יודע אם לא זו הנותנת שעתה אנו יושבים בארצנו, וזוכים להינות מזיו קדושת הארץ, ואף לקיים מצוות התלויות בארץ, מכח תפילתו של משה רבינו ע"ה. ולא בכדי תמיד פרשת "ואתחנן" חלה מיד אחר תשעה באב, בשבת הראשונה של שבעה דנחמתא, שרמזו יש בענין זה, שכל נתיימש מבנין בית המקדש וביאת המשיח ח"ו. אלא ממה שרבינו ע"ה נלמד וכן נעשה, שהגם שכבר נגזרה עליו גזירה שלא יכנס לארץ, התפלל בתחנונים להכנס אל הארץ ולבטל הגזירה. ואם כך עשה משה בכדי לבטל גזירה שכבר נגזרה עליו, אנו שיודעים שהקב"ה חפץ לגאולנו, ככתוב (ישעיה נז, א) "כֹּה אָמַר ה' שְׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צֶדֶק כִּי קְרוֹבָה יְשׁוּעָתִי לְבֹא וְצִדְקָתִי לְהַגְלוֹת", על אחת כמה וכמה שאל לנו להתיימש מבנין בית המקדש, וצריכים אנו להתפלל ולייחל לבוא הגאולה במהרה. ואין ספק כי כל הצדיקים שבכל דור ודור שהתפללו וצעקו מקירות ליבם להחיש הגאולה ולבנות בית המקדש הועילה תפילתם לדורות הבאים, וכל צעד וצעד של תפילה וזעקה, ומעשים טובים שעשו ויעשו, מקרב יותר ויותר ובונה עוד ועוד לבנה מחורבות ירושלים. לפיכך, נתעצם בתפילותינו, ונבקש מקירות לבנו על גאולתו, ונצפה אליה בכל לבנו כאבות אבותינו, נז, שמן העפר תקום שכינת עוזינו, בהגלות נגלות משיח צדיקנו, עם בנין תפארתנו, אמן.

הנה ממש עתה עברנו את ימי בין המצרים ימי אבל ובכי על חורבן בית המקדש, אך נוזהר בל נטעה כי ימים אלו חלפו הלכו להם עד לימי בין המצרים הבאים [שנוכה עד אז שיבנה בית המקדש]. אלא צריך לדעת שהצער על החורבן הוא נמשך דבר יום ביומו, מאז החורבן ועד עתה. אמנם שיא השיאים הוא תקופת בין המצרים שהיה אז החורבן בעת ההיא, אך החורבן הוא דבר שבהווה בעת הזאת. ולכן נפסק בשו"ע (סימן א' ס"ג) "ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש", ולכן תיקנו לנו רבותינו ז"ל תיקון חצות, לעורר את האהבה ולאוקמי שכינתא מעפרא. ולא בכדי אמרו חז"ל (ירושלמי יומא פ"א ה"א) "כל שלא נבנה בית המקדש בימיו כאילו נחרב בימיו" - משפט קשה וכואב. כי אנו מוטל עלינו לכל הפחות לנסות ככל האפשר בכח מעשינו ותפילותינו, לבנות את בית המקדש, ואין ספק שכל מעשה טוב ולו הקטן ביותר, מקרב יותר ויותר את השלמת בית המקדש.

פרשתנו פותחת בתפילת משה רבינו ע"ה שהיה מצפה ומייחל להכנס אל הארץ, וניסה להרבות בתפילה ככל שיוכל בכדי לבטל את הגזירה שנגזרה עליו, ואולי יועיל בתפילתו לשבור את המחיצות ולהכנס אל הארץ. ואכן אומרים חז"ל שנתפלל משה רבינו תקט"ו תפילות כמנין "ואתחנן", ואזי אמר לו הקב"ה (דברים ג, כז) "רב לך אל תוסף דבר אלי". ובעומק הענין - פעמים שנגזר על האדם כמה מנין תפילות צריך שיתפלל על דבר מסוים בכדי להגיע למבוקשו. והנה משה רבינו ע"ה אם היה מוסיף בעוד תפילה אחת היה מגיע למבוקשו והיה נכנס אל הארץ, ולזאת אמר לו הקב"ה "רב לך אל תוסף דבר אלי", מפני שגזירה גזרתי שיפטר מן העולם ללא שיכנס אל הארץ. אבל בכל אופן הועילה תפילתו, וכמו שדרש רבי שמלאי (סוטה יד.) מפני מה נתאוה משה רבינו ליכנס לא"י? וכי לאכול מפריה הוא צריך? או לשבוע מטובה הוא צריך? אלא כך אמר משה: הרבה מצות נצטוו ישראל ואין מתקיימין אלא בא"י, אכנס אני לארץ כדי שיתקיימו כולן על ידי, אמר לו הקדוש ברוך הוא: כלום אתה מבקש אלא לקבל שכר, מעלה אני עליך כאילו עשיתם. ע"כ. הרי שהועילה לו תפילתו, כי אע"פ שלא נכנס בפועל לארץ, מ"מ זכה לכל הפחות לעשות רוח לפניו יתברך בזה שחשקה נפשו לקיים את המצוות התלויות בארץ, עד כי אמר לו הקב"ה "מעלה אני עליך כאילו עשיתם". דהיינו הועילה

השתולל בעולם...

שהנגיף הקורונה

ארגון החסד "חסדי יהודה" מחלק לצשפחות שנדבקו בנגיף הקורונה ולצשפחות הנמצאות בבידוד מאות מגשי פיצות, שתיה, חלות לשבת, משחקים וממתקים לילדים.

בתרומתך נשמח עוד צשפחות אשר התנהלות חייהם נעצרה! בא תהיה שותף בימים שמרבים זכויות

לפרטים: 02-6511234 בהוצאת הרבנים ויוזם לתרומה נכסטי פניצד

כמה בדיוק נפילין? מהאמת? דהיינו? נקדי? פנה אלינו עוד היום - החנות לתשמישי קדושה ספרי חורה | תפילין | סוואות | החלפת רצימות | כריכת תפילין וסוואות | ועוד
לפרטים: 052-8850790

אם זכית לא לזמן להרשים את הקהילה לזמן
זו ההזדמנות
צילצל ושליח יגיע עד אליך וכך תזכה להיות שותף במצוות הצדקה
לקבלת הקופה חיינו: 02-65-11-234

כל השונה הלכות הלכה למעשה

הלכות בורר

השני - דמה שהתיר חצי שעה דוקא אם מסיים סמוך לסעודה, אבל אם ישאר לו שהות אסור אפי' חצי שעה. דעת תשובות והנהגות דחצי שעה הוא שיעור קבוע ואפי' אם ישאר לו שהות אח"כ.

שאלה: האם מותר לברור לכבוד האורחים יותר ממה שמשער שיאכלו (כדי שהצלחת תראה מלאה)?
תשובה:

בא"ח (ש"ב פרשת בשלח אות ג') - פסק שמותר כיון שנקרא צורך מידי. **כה"ח** (שי"ט - ל"ו) - מותר. **אול"צ** (פל"א - ג') - מותר. **מנחת אהבה** (פ"ז - ט) - מותר.

חזו"ע (עמ' קפ"ה) - אסור, ומותר רק כשיעור מה שמשער בדעתו שיאכלו האורחים לאלתר.

שאלה: מלחיה שיש בה גרגירי אורז (למנוע הלחות מן המלח) האם מותר להשתמש בה בשבת?
תשובה:

חזו"ע (ח"ד עמ' רט"ז) - פסק שמותר להשתמש בה. **שש"ב** (פ"ג אות ס"ו) - כ' שמותר להשתמש בה והביא בשם הגר"ש ז"ל שכ' שטוב שלא ישתמש בה (ועיי"ש הערה ק"מ). פסקי תשובות - טוב להחמיר שלא להשתמש בה.

חכמה ומוסר

ספרו הקדוש "אור לציון" של חכם בן ציון אבא שאול זלה"ה

המשך פעולות התורה על האדם

כך לגבי התאוות, אין אדם שאין לו מידות לא טובות, יש פחות ויש יותר. רק לגבי תכונות, יש אדם בעל תכונות טובות כגון שמזגו בריא ואינו רגיש לקור או לחום, ויש ההפך, אבל תאוות לכולם יש. ואם לא יעסוק בתורה ישאר כמו שנולד, ואף יוסיפו להתפתח יותר ויותר, שהרי כל דבר בעולם צומח וגדל, האילנות גדלים, סלעים שבהרים גדלים. כך המידות. כמו שרואים ילד כעסן, לכל היותר יזרוק כלי מרב כעסו, אבל מבוגר שכועס נאמר עליו בזה"ק (בראשית כ"ז): כאילו עובד עבודה זרה, כי יכול לעשות הכל מבלי מונע. וגם בתלמודין אמרינן שבת ק"ה, ב' המשבר כלים בחמתו וכו' יהא בעיניך כעובד ע"ז, ומפרשינן שכך אומנתו של יצר הרע היום אומר לו כך, והיינו שהוא הולך ומתפתח לצד הרע רח"ל.

וזה שאומר הרמח"ל זצ"ל בספר מסילת ישרים פ"ה, על מאמר חז"ל (קידושין ל'): בראתי יצה"ר בראתי לו תורה תבלין, והנה פשוט הוא שאם הבורא לא ברא למכה זו אלא רפואה זו, אי אפשר שירפא האדם מזאת המכה בלתי זאת הרפואה, ומי שיחשוב לינצל זולתה אינו אלא טועה, ויראה טעותו לבסוף כשימות בחטאו, כי הנה היצה"ר באמת חזק הוא באדם מאוד, ומבלי ידיעתו של האדם הולך הוא ומתגבר בו ושולט עליו, עכ"ל.

יש החושבים שאם ילמדו פילוסופיה או שאר חכמות העולם יהיו ישרים וטובים, אבל אלו דברים בטלים, כי אי אפשר להיות טוב בלי התורה, רק בתחילה אין זה מורגש, אלא עד לאחר זמן. **משל** לרופא שאמר לחולה אם יאכל מאכל פלוני ודאי ימות, והחולה עבר על ציווי הרופא. מתי יכיר שהרופא צודק, רק כשימות, אבל עד אז אינו מרגיש שהרופא צודק, וכן לפעמים יש מחלה ממארת לא עליכם, שמתחילה המחלה נתפסת בתא אחד בגוף, אח"כ עוד תא ועוד תא, ואם יהיה רופא שימצא רפואה שלא תתן למחלה להתפשט, ואפילו תעקור את המחלה מהחולה, ודאי שירוצו כלם לקחת רפואה זו, ומי שלא יקח הוא שוטה. כך ידע האדם שיצה"ר חזק וגיבור יותר ממנו, ודרך פעולתו היא, בתחילה הוא כובש שטח קטן באדם, ואח"כ הוא מתפשט הלאה, ובתחילה האדם אינו מרגיש בו, עד שלאחר זמן אינו יכול להנצל ממנו. וגם אם ישוב בתשובה תשאר צלקת שנעשית בו מחמת העבירות, ולתקן את הצלקת זה קשה מאוד, כמו שכתב רבינו האר"י ז"ל כמה תעניות צריך על כל עוון. אבל מי שישמע לקול הבורא יתברך שברא את היצה"ר ואמר שהרפואה נגדו היא התורה, ודאי שלא יתפשט בו היצר, וגם יסור ממנו מה שיש בו.

סיפור לשבת

באדיבות: הרב קובי לוי

שעון קיץ

שלום ר' לוי.

סיפורי ההשגחה המופיעים כאן, הנקטפים לתוך ספרייך, גורמים לאנשים רבים וגם לי לפקוח עין ולגלות עד כמה טובים ונפלאים הם רחמינו של הקב"ה המשגיח עלינו, והרוצה רק בטובתנו. כמי שחווייה חוויה תוך משפחתית של השגחה שכזו, רציתי לשתף גם את קוראיך, אם תחפוץ בכך. ומעל לכל, אין לי ספק שהצידה לדרך מן ההצצה לחרך המיוחד של אבינו שבשמים, מחייבת אותנו למלא את פינו שירה ותודה והודיה עד אין קץ.

היה זה במוצאי שבת קודש, ט"ז באדר תשע"ו. כמה דקות אחרי ההבדלה צילצל הפלאפון הכשר שלי. על הקו היה יונתן אחי הצעיר נרגש ונסער מחד, אבל מפויס ומרגיע מאידך. "יעקב אל תשאל, אמא בבית חולים" עדכן. "בבית חולים?" השתאיתי ודאגה מילאה את ריאותי. "כן, אבל תנוח עליך דעתך, הכל תקין היא מסתובבת במחלקה מיוחדת עם האחיות, ומשמחת חולות אחרות. בקיצור היא חזרה לעצמה..." "חזרה לעצמה?" שאלתי, "זאת אומרת יונתן, שהיא היתה במקום רחוק... השם ישמור, מה בדיוק התחולל בשבת?". ובכן ר' לוי, רשום לפניך את הנתונים. אמא שלנו שהתה באותה שבת אצל אחד מאחיה. מדוע? אחד מאחיה נפטר וכל האחים האבלים שהו באותו בית. בשבת קודש, בשעת בוקר מוקדמת נשמעו צעקות איזמות מן הקומה השניה בבית האבלים. דודתי מרים, אחותה הקטנה והיחידה של אמי, היתה היסטורית חיוורת ומבוהלת. "אחותי, אחותי, את אחותי היחידה, אל תעזבי אותי! ריבוננו של עולם תחזיר אותה לחיים!". צעקותיה פילחו חצי רחוב. בני הבית התעוררו ועלו בזריזות לקומה השניה. אמא שכבה על מיטתה מפרכסת ורוטטת בצורה נוראית כשהיא חסרת הכרה. הפאניקה היתה בעיצומה, עד שכן דודי התעשת והזמין אמבולנס שהגיע אחר מספר דקות, שנידמו כמו נצח. הנוכחים מספרים שהם היו בטוחים שאוטומוסטיים מספריים הפרכוסים ואמא משיבה את נשמתה לבוראה. המחזה היה מחריד ממש. הרופא וצוותו ביצעו בה פעולות החייה והובילוה בזריזות לאמבולנס. אחותי הקטנה ששהתה בבית סמוך, הוזעקה ללוות את אמא ולסעוד אותה בבית החולים. האמבולנס יצא בדהרה מן הרחוב, תוך יללת סירנה מוכרת. בני הבית התיישבו מבוהלים ואמרו תהילים לרפואתה. מה מתרחש בשעות אלו בבית החולים אף אחד לא ידע. בית החולים נמצא 20 ק"מ מן הבית, וסימני

שאלה מעיקים נוספו על האבלים שגם כך התקשו לעכל את פטירת אחיהם בגיל צעיר יחסית. ועתה, בתוך השבעה, אחותם מובהלת במצב אנוש לחדר מיון... ומי יודע מה ילד יום. אחותי מספרת כי לאחר סידרה של בדיקות, כאשר כמה רופאים מקצועיים מלווים את אמא, קרא לה הרופא התורן ובקול רועד אך סמכותי הודיעה לה "אנחנו חושדים שמדובר בקריש דם שפגע במוח של אמך, המצב מחרף ואנחנו חייבים לבצע פעולה רפואית שמחייבת את הסכמתך המלאה לביצועה". מדובר - כך הסביר הרופא - בהזרקה של תרופה מיוחדת נוגדת קרישה, אשר אמורה לפורר את קריש הדם ולהחזיר את אמא למצב שפיר. אך אליה וקוץ בה, כי באותה הנשימה הסביר הרופא התורן "את חייבת לדעת, שאם זה לא קריש דם אלא תופעה אחרת שנעלמה מעינינו, אזי לחומר נוגד ההקרישה ישנה השפעה חמורה וקשה עד כדי סיכון חיים ממש של המאושפזת. אני חייב שתביני שההסכמה שלך להזרקת החומר יש לה השלכות לכאן או לכאן. את בתה, וכרגע החלטה זו מוטלת על כתפייך". סיכם הרופא. אחותי נבהלה מאוד, מאחר והבינה היטב את משמעות דבריו של הרופא. חמיה אושפז לפני ארבע שנים עם תופעה דומה, הזריקו לו את החומר המדובר, והתוצאה - קטסטרופה. הוא שכב ארבעה חודשים מחוסר הכרה בבית לוינשטיין, וכשקצת התאושש אושפז במוסד סיעודי כאשר הוא אינו מתקשר כלל עם הסביבה, בקיצור מכה קשה וכואבת. הרופאים הזהירו אז את בני המשפחה, הללו חתמו והסכימו, החומר הזרק וגרם את הנזק הנורא הזה. אחותי, אשה צעירה, חשה שהעולם מתמוטט עליה. היא צריכה להכריע לבד, החלטה של חיים או מוות לאמה. היא פרצה בבכי וחיבקה את אמא חסרת אונים. הרופא ניסה להרגיעה והוסיף מידע חשוב, אבל בהחלט לא מעודד, "חשוב שתדעי שהחומר נוגד הקרישה יכול להועיל, אך ורק בשלוש השעות הראשונות מאז תחילת השבץ המוחי. אם נזריק אותו כמה דקות מעבר לקצבת זמן זו, ייגרם נזק מוחי ופיסי בלתי הפיך, ולכן חשוב מאד שתעדכני אותנו מה היתה השעה המדויקת שאמך התמוטטה. וכל שניה חשובה". נו מה עושים? עכשיו שבת קודש. פיקוח נפש. אחותי חייגה לבית האבלים לטלפון הקווי, בתקווה שמישו ירים את השפופרת. שום כלום. גם הפלאפונים הפרטיים היו כבוים. לאחר עשרות נסיונות אמר בן

הדוד "הדודה מאושפזת בבית חולים, אולי מנסים ליצור עמנו קשר... משם נרים את השפופרת בשינוי". וכך היה. "הרופא שואל מתי אמא התמוטטה. זה מאוד דחוף, מי יודע?" שאלה אחותי המודאגת מבית החולים. דודה מרים עדכנה "השעה היתה שש ודקה... כשהבחנתי בה מפרכסת שעון הקיר עמד על שש ודקה". הרופא התורן הביט בשעונו "צר לי, השעה כרגע היא 9.30, חלפו יותר משלוש שעות מאז הארוע המוחי, אסור לנו לתת לה את הזריקה... אנחנו מסכנים את חייה". אמא שכבה על המטה חסרת הכרה, מחוברת למכשירים שונים, ואחותי עם ספר תהילים ודמעותיה זולגות. בשעה 11.30 בבוקר נכנסה רופאה מחליפה עיינה בתיק הרפואי של אמא ושאלה: "האם החולה הזו קיבלה מגנזיום... על פי הנתונים העולים מן הבדיקות, יש לה מחסור חמור במגנזיום". הרופא התורן ביטל את דבריה וטען "יש לה קריש דם ואנחנו מעבר לזמן ההזרקה, אין שום בעיה עם המגנזיום". הרופאה שהגיעה זה מכבר, לא ייחסה חשיבות לדברי הרופא, נקטה בצעד חד משמעי. היא ניגשה לאמא והזריקה לה מגנזיום. כעבור שתיים אמא פקחה עיניים, חזרה להכרה צלולה עמדה על רגליה ודיברה כאחד האדם. וכאמור במוצאי השבת היתה כבר בריאה לחלוטין, עם מצב-רוח מרומם, כאילו לא ארע דבר. ר' לוי נכבדי, עכשיו נפנה זרקור לגודל הנס, כי עד עתה עסקנו בזוטות של חדר מיון, חוות דעת רפואיות, זריקות תרופות ודמעות. בבית האבלים ישבה דודה מרים פוכרת ידיה ואצבעותיה בצער, וכועסת על עצמה "מה עשיתי? איך טעיתי, הטעיתי את הרופא... מי יודע כמה גדול הנזק שגרמתי. לאחותי". ובכן, בלילה שבין חמישי לשישי, ליל פורים דמוקפין, עברו משעון חורף לשעון קיץ, כלומר הקפיצו שעה אחת קדימה. בבית האבלים - לנוכח מצב הרוח השפוף - אף אחד לא נתן דעתו לעדכן את שעון הקיר. כך שלפי האמת חלפו בסך הכל שתיים וחצי מתחילת הארוע המוחי, שזה הזמן הטוב והראוי להזריק את החומר נוגד הקרישה. אלא שאם היו מזריקים תרופה זו, היה נגרם לאמא נזק בריאותי איום ונורא, כפי שהסביר הרופא, ואף הכרנו זאת מקרוב... כן, חייה של אמא ניצלו בזכות "טעות" קטנה זו, ששעון הקיר חווה עדיין את עידן החורף ולא את עידן הקיץ, ומחוגיו קפאו להם על מקומם. למה? כדי שאמא תחזור לחיים תקינים. אין לך מושג ר' לוי, עד כמה שאצלנו במשפחה אוהבים את שעון הקיץ.

הילולא דצדיקיא

רבי יצחק לוריא אשכנזי - האר"י הקדוש - ה' מנחם אב

תולדות חייו

רבי אליהו מערבי נולד בדמשק בשנת תרל"ג ועלה לארץ הקודש בשנת תרע"ג. את סידור הרש"ש למד מפי הגאון רבי שאול דוויק הכהן זצ"ל. היה מחכמי דמשק, חזן ודרשן בחדש עליון. נפטר בי"ג מנחם אב תשט"ו בירושלים עיר הקודש.

עובדות על רבינו

נביא מספר עובדות אודותיו בפשט, בקבלה, בחזנות ודרשותיו.

בפשט - היה בקי ורגיל בכל חדרי בטן של ש"ס והלכה ומדרש, ואף בכתבי יד נדירים שהיתה מונה הספריה הגדולה בביהמ"ד, היה נכנס לביהמ"ד מטלון ברח' הרב אלפנאדרי שכונת מקור ברוך, מיום ראשון עד פניא דמעלי שבתא ושוקד על התורה והעבודה ללא הרף.

בקבלה - כששמעו חכמי ביהמ"ד את שאלותיו בתורת הח"ן, בין החכמים נמנו רבי מרדכי שרעבי, רבי עובדיה הדאיה, רבי עזרא שעיו, רבי מנצור בן שמעון זצוקלה"ה, נמנו וגמרו אומר שרבי אליהו מערבי יהיה חזן המקובלים אפילו שהיה צעיר לימים, תפילותיו היו מלאות ערגה והשתפכות הלב, בקול נעים וערב לפני שוכן מרומים.

דרשן - ידוע אצל חכמי ובני ירושלים על רבי אפרים הכהן זצ"ל שהיה המופלא שבדרשנים במקביל לכל גאונותו, והיה דורש תמידים כסדרן בביהמ"ד אוהל רחל (הבבלים), ובשבתות בביהמ"ד עדס. כשהתבגר בא רבי אפרים הכהן לרבי אליהו מערבי, ואמר לו כיון שחננו ה' במתק שפתיים והוא אינו יכול להמשיך לבוא בכברת דרך כזו ארוכה ימשיך הוא את דרשותיו. בכל ליל שבת היה בא ממרחק כדי לנשק ידי אביו ואמו כמנהג המקובלים. לאחר פטירתו זכה ומגלימתו הכינו פרוכת להיכל הקודש בביהמ"ד. חבל על דאבדן יהי רצון שזכותו תגן עלינו אמן.

תולדות חייו

רבי שמעון אגסי נולד בבגדד בשנת תרי"ב מוצא משפחתו היה מפרס, גם שם משפחתו - אגסי מובנו בשפה הפרסית - נציב.

מספריו הקדושים: אמרי שמעון - עה"ת זהב שבא על השו"ע, יסודי התורה - על י"ג עיקרים, בני אהרון - ביאור על ספר שער הגלגולים, שם משמעון - על תורת הסוד. נפטר בח' מנחם אב תרע"ד.

עובדות על רבינו

בגיל אחת עשרה נכנס רבי שמעון ללמד ב"מדרש בית זליכה" מיסודו של גאון הדור רבי עבדללה סומך זצ"ל, שם התחנכו רב ילדי בגדאד, בבית מדרש זה החל רבי שמעון להיות כמעין המתגבר. לאחר שמילא כרסו בתורת הנגלה בכל סוגיות הש"ס על מפרשיהן, החל ללמוד בהצנע את תורת הח"ן, בן שבע עשרה שנה בלבד היה רבינו כשנכנס לפרדס הקבלה, ותוך שנים מעטות זכה להשגות עצומות בהבנת תורת הח"ן כאחד הגדולים אשר בארץ, בספרו שם משמעון מביא רבינו קשיא שהקשה בתורת הנסתר בהיותו בן עשרים שנה בלבד. היה שולח מכתבים למרן הרי"ח הטוב זצ"ל וכשהיה משיב לו בתשובה היה מכנה אותו בראש המכתב המהרש"א, והיה רבי שמעון אומר שמתבייש הוא בתואר זה, אבל רבינו יוסף חיים המשיך בכך עד סוף ימיו.

רבינו חיבר ביאור על ספר שער הגלגולים בשם "בני אהרון" זאת משום שבניו נפטרו סמוך לחופתם ל"ע והיה מצטער מזה הרבה על שהיו בנים ת"ח וצדיקים ועל מה שרף ה' השריפה, עד שאמר לו רבינו יוסף חיים זצ"ל, כי בניו אלו היו מנשמת נדב ואביהו ובאו להשלים פרט בנשמתם ואין על זה עוד מה להצטער. לאחר פטירתו של הרי"ח הטוב עמד רבינו ובמשך ארבע

שעות רצופות הספידו תמרורים, ועל אף שהיה מגמגם בלשונו בשעת ההספד לא גמגם כלל.

נוהג היה רבי יעקב מוצפי זצ"ל לספר על רבי שמעון בהתפעלות רבה ובכל שנה היה עושה לו השכבה וכל גופו רועד, עד שאמר: "כ"כ התעליתי ממדותיו ואמרתני בהיותי בחור כשהיה לי בן אקרא לאחד מהם שמעון ע"ש רבי - רבי שמעון אגסי". על פרישותו סיפר, החום בבבל היה קשה מאוד (כמו שכותב הבן איש חי בכמה מקומות), ואפילו הכי לא היה אוכל בכל ימי הקיץ החמים את פרי האבטיח עד היום השני של ראש השנה כדי לברך עליו את ברכת שהחינו.

למרות הרקע המסחרי של משפחתו דבקה נפשו בתורה, ומילדותו לא הסכים ללמוד בבתי הספר הכללים, ואף כתב בספרו אמרי שמעון בדרשותיו בארוכה אודות הסכנה והאיסור לשלוח את הילדים למקומות אלו.

מסופר שהיה להם חנות בבגדאד של צבע כחול, אחד הנוכרים בעיר רצה לקנות דוקא מרבי שמעון שידע את טיב סחורתו נכנס יום אחד לבית המדרש וצעק "שריפה בשוק", בא רבי שמעון וראה שזה שקר, חזר לתלמודו בהיותו פותח החנות רק שעתיים ביום וכל תחנוני הנכרי שהרב ימכור לו לא הועילו. אפילו שכבר יצא הרב מבית המדרש והיה ברחוב העיר. הלך הנכרי וקנה במקום אחר, אחר חודש חזר לקנות מרבי שמעון ואמר שרימו אותו בסוג של הצבע.

הרב ניבא את השואה האיומה, מיד לאחר פטירת הבן איש חי ואמר כי יש גזירה קשה המרחפת בערי אירופה והזהיר מספר פעמים ע"כ שמוכרחים לחזור בתשובה ובזמנו לא הבינו מה ניבא.

אחד מהמקובלים הגדולים
מרבי הארגון יערוך לך את
הפדיון נפש

למסירת שמות חייג: 052-7190115 | 02-65-11-234

עפ"י הרש"ש הקדוש
המפתח לכל הישועות
פדיון נפש

חינוך ילדים הרה"ג יעקב שכנזי שליט"א

רוחו, אלא מבליג כלפי חוץ וטומן את כעסו בתוך ליבו, דבר שיכול להזיק לו ברבות הימים. ההורים לעומת זאת סבורים לתומם כי בנם "הגדול" איננו סובל מההפליה, ואינם מבחינים בסערה המתחוללת בקרבו, ואכן משגה חמור הוא, כי להעביר על המידות אינו דבר של מה בכך, וכל שכן כשמדובר בילד, אין להשלול את עצמינו שהוא מעביר על מידותיו. אדרבה אילו היה מביע זאת היה משתחרר מעט מהלחץ, אך כעת שהוא מבליג הרי הוא כונס הכל לתוך ליבו. כתוצאה מכך הילד מגלה סימני מצוקה, קוצר רוח ועצבנות דבר שעלול ברבות הימים לפגוע בו נפשית. על כן צריכה להיות חלוקה שווה של תשומת לב בין הילדים במשפחה.

הדברים אמורים גם כשמדובר ביחס של סבתא לנכדים, שם הדברים חמורים שבעתיים, כי הדבר מגיע לפעמים עד לסכסוך משפחתי חלילה.

נשאלת השאלה כיצד לנהוג כאשר אחד הבנים במשפחה דורש תשומת לב מיוחדת ורוצה להרגיש שאבא ואמא הם רק שלו. במקרה כזה יש עיצה פשוטה: לקבוע זמן לטיול עם כל אחד ואחד מהילדים בצורה נפרדת, ובמהלך הטיול (אפילו בשכונה) לתת לילד את כל תשומת הלב. יש לשוחח איתו על כל מיני נושאים, לקנות לו מתנה פעוטה ואז הילד ירגיש שאבא הוא רק שלו ובהזדמנות אחרת לעשות כן גם לשאר הילדים, כאמור לכל אחד בצורה נפרדת.

שלום בית הרב מנחם אלפי שליט"א

לראות את הבית נקי".

כלל שמיני - הערה חייבת להאמר בטון נמוך ובשפת גוף חיובית.

כלל תשיעי - ידגיש לאשתו המעשה הנ"ל הוא טוב, אלא "לי זה לא נח" את בסדר גמור ומצידי ישנו קושי.

כלל עשירי - לא לשייך את מעשה השלילה לאישה אלא על עצם המעשה.

הערה לאישה בשפת גוף נינוחה הכוונה בחיך עם טון נמוך, גורמת שהאישה כן תהיה מעוניינת לשמוע הערה מבעלה בסבר פנים יפות ובאהבה.

בדרך כלל עדיף להעיר בלשון רכה ובשאלה "נראה לך שזה בסדר אם נעשה כך וכך...?".

למעט בהערות זה ברכה גדולה לבית ולכן יראה להתגבר שרוצה לומר מס' הערות, יעיר הערה אחת או שתיים ולא יותר, ובמשך הזמן יבדוק אם חל שינוי. ועיקר העיקרים להיארז במידת הסבלנות כלפי השני, כלומר כמה כח סבל יש לנו להעניק לבן הזוג.

ובזכות ההבלגה של הבעל האישה מקבלת מוחין דגדלות ובמשך הזמן מגיעה להבנה חדשה ולשינוי מעשיה. ובזכות זהירות במצוה זו נזכה לאהבת ישראל ובורא עולם יחיש גאולתינו גאולת עולם. שבת שלום ומבורך.

לעולם לא ישנה אדם בנו בין הבנים

מתן תשומת לב לילד חשובה שבעתיים כאשר ישנם עוד ילדים במשפחה. כאן צריך זהירות רבה שלא להפלות בין אחד לשני משום שהדבר מעורר קנאה שברבות הימים הופכת לשנאה. ומי מאיתנו לא זוכר מה שהתורה כותבת על יוסף ואחיו, שבשביל שיעקב אבינו ע"ה עשה לו כתונת פסים יתר על אחיו, גרם הדבר שקנאו בו אחיו ושנאו אותו, עד הגיעם למצב שרצו להורגו ומן הפרשה זו נתגלגל ענין ירידת אבותינו למצרים ותחילת הגלות. טבעי הדבר שילד מסוים במשפחה תופס את מירב תשומת הלב מחמת יופיו, או פקחותו וכדומה. גם אצל הורים חכמים יכולים לקרות טעויות שמחמת אהבתם היתירה לבן מסוים, גוזלים הם משאר האחים את חיבתם ואהבתם וגורמים לקלקולים רבים מבלי משים. תשומת לב ניתנת בדרך כלל לילד הקטן במשפחה, העולם אומרים "כל בן שנולד, דוחה את אהבת קודמו", אומנם זוהי המציאות, אך לא כל מה שמצוי הוא הרצוי ולכן צריך זהירות גדולה שלא לעשות הפליות. גם אם הדבר בלתי נמנע מצד רגש ההורים כלפי ילד מסוים, חייבים הם להקפיד לפחות לא להביע את חיבתם לילד מסוים בנוכחות אחיו, ומאידך עליהם לפצות את השני בצורה שלא תראה מלאכותית, שאם לא כן הדבר פוגע יותר משום שהילד מבחין שבעצם יש כאן מעין משחק של צביעות, והחיבה שניתנה לו אינה נובעת מהלב, אלא מן השפה ולחוץ. יש פעמים שהילד לא מביע את מורת

כללים מעשיים להערות בנות לבן הזוג

בהמשך לשיחתינו הקודמת, אם ראינו מקום וצורך להעיר לבן זוגינו, נשקול בפלס דיבורינו, טרם נוציאו מפינו כדי שישב בנקל על לב השני.

הבה נמנה מס' נקודות מעשיות לתועלת הכלל ולקירוב: **כלל ראשון** - בראש ובראשונה, אם ההערה לא נחוצה וניתן להבליג, עדיף להבליג ולהתגבר מאשר להוכיח, שמא ההוכחה לא תתישב על דעת השני. כתוצאה מפניה לא מכובדת ומועילה ועלולה לגרום לריחוק בין בני הזוג. כמו שאמרו העולם "דיבור זהו מקצוע, והשתיקה זו אומנות".

כלל שני - לא להעיר בקרבת אנשים, אלא רק ביחידות.

כלל שלישי - לא בזמן שבן הזוג כועס או עייף או עסוק אלא רק בזמן שיש לו מצב רוח תקין.

כלל רביעי - לציין שני משפטי שבח לפני שמעיר. **כלל חמישי** - לפני שמעיר חייב להיות רגוע ושולט ברגשותיו.

כלל שישי - עליו להדגיש כי 'אני חפץ בכבודך, ולטובתך אני מבקש ואין לי מטרה לפגוע'.

כלל שביעי - להעיר רק על צד החיוב ולא על צד השלילי כגון אם הבית לא נקי, לא יעיר לאשתו "למה הבית לא נקי היום?" אלא יאמר "כמה אני אוהב